

Чалавек з легенды

СЯРГЕЮ ПРЫТЫЦКАМУ
СПОЎНІЛАСЯ Б 85 ГАДОЎ

Беларуская зямля падарыла свету нямала слаўных імён. І сярод іх пачэснае месца належыць Сяргею Осіпавічу Прытыцкаму — чалавеку з легенды. У свой час усё прагрэсіўнае чалавецтва паўстала на абарону жыцця юнака, які прама ў зале суда выканаў прысуд здрадніку і правакатару.

Прайшоўшы шлях ад беднага сялянскага падворка да самых высокіх камандных вышынёў у нашай дзяржаве, Сяргей Осіпавіч стаў поплич з самымі знакамітымі людзьмі свайго часу. Усё менш застаецца тых, хто ведаў яго асабіста, а тым больш працаваў з ім. І сярод іх — Лізавета Чагіна, былы сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР, дарэчы, адна з саўтараў вядомай кнігі пра Сяргея Осіпавіча «Жыццё, аддадзенае народу» (Мінск, «Беларусь», 1987). Сёння мы друкуем яе ўспаміны пра С. Прытыцкага.

Упершыню пра Сяргея Осіпавіча Прытыцкага я даведлася змой 1936 года. У мястэчку Трабы Валожынскага павета Навагрудскага ваяводства, як і ў многіх іншых гарадах і вёсках Заходняй Беларусі, прайшла дэманстрацыя і быў арганізаваны збор сродкаў у абарону Сяргея Прытыцкага.

У ім усе мы, дзеці сялян, беднякоў, бачылі чалавека, які змагаўся за нашу будучыню. Разам з дарослымі хадзілі па вуліцах і скандзіравалі: «Свабоду Прытыцкаму!». Гэта працягвалася да таго часу, пакуль паліцэйскія дубінкамі не разагналі дэманстрантаў. З вялікай радасцю сустрэлі вестку аб тым, што Сяргею Прытыцкаму пад напорам народных мас захавана жыццё.

У лістападзе 1939 года мы, навучэнцы Трабскай сямігадовай школы, некалькі разоў перачыталі выступленне Прытыцкага на сесіі Вярхоўнага Савета СССР, у якім ён ад імя Народнага Сходу Заходняй Беларусі звярнуўся з просьбай да Вярхоўнага Савета СССР і Вярхоўнага Савета БССР аб'яднаць беларускі народ у адзінай дзяржаве.

На здымку, які надрукавалі тады ва ўсіх газетах, сярод дэлегатаў Заходняй Беларусі Сяргей Осіпавіч быў, бадай, самым маладым. І тое, што менавіта яму даручылі выступіць у вышэйшым органе і ўнесці прапанову аб аб'яднанні, мы тады разумелі як яго вялікі асабісты ўклад у барацьбу за шчасце і свабоду шматпакутных заходніх беларусаў.

З таго часу ў мяне, як і ў многіх іншых равеснікаў, было вялізнае жаданне ўбачыць Сяргея Осіпавіча. Рэальна такая магчы-

масць з'явілася ў 1954 годзе, калі на Маладзечанскай абласной партыйнай канферэнцыі Сяргей Осіпавіч быў выбраны першым сакратаром Маладзечанскага абкама камсамола. Нам, яшчэ маладым па ўзросту і вопыту работы, было чаму павучыцца ў яго. Прынцыповасць і патрабавальнасць спалучаліся ў яго.

Мне выпала вялікае шчасце працаваць з Сяргеем Осіпавічам у Прэзідыуме Вярхоўнага Савета БССР. Будучы ўжо цяжка хворым, Сяргей Осіпавіч вельмі шмат натхнёна працаваў, і, здавалася, ніякі мяккі яго жыццёлюбства і аптымізм. Ён вучыў усіх работнікаў апарату прынцыповасці, сіпласці, творчым адносінам да падрыхтоўкі законаў. Высокая патрабавальнасць спалучалася з чулымі і ўважлівымі адносінамі да людзей.

8 чэрвеня 1971 года, за некалькі дзён да смерці, ён уручаў узнагароды вялікай групе перадавікоў прамысловасці, доўга гутарыў з узнагароджанымі. На наступны дзень вёў пасяджэнне Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР. Пасля гэтага адбылася задушэўная размова Сяргея Осіпавіча з членамі Прэзідыума па выніках работы сесіі Вярхоўнага Савета БССР сёмага склікання. Гэта было апошняе пасяджэнне з яго ўдзелам. Бо 13 чэрвеня яго не стала.

Сяргей Осіпавіч пайшоў з жыцця ў росквіце сіл. Яму споўнілася толькі 58 гадоў. Гэта была цяжкая і незваротная для беларускага народа страта аднаго з лепшых сыноў, які быў увасабленнем самога подзвігу народа, сапраўды народным героем.

Ён карыстаўся падтрымкай і любоўю народа, выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета СССР, а з 1968 года быў старшынёй Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР.

Імя Сяргея Осіпавіча Прытыцкага прысвоена вытворчаму аб'яднанню «Азот», калгасам і саўгасам у Бераставіцкім і Маладзечанскім раёнах, школам. Яго імем названы вуліцы ў Мінску, Гродне, Маладзечне, Баранавічах.